

פרק ראשון: פרשנות

1. הגדרות

(תיקונים: התשכ"ז, התשנ"א)

בפקודה זו -

"כוהל" - כוהל שחריפותו כשל כוהל טהור בעל משקל סגולי של 0.7936 בחום של 15.6° צלזיוס; החריפות תתברר במדכוהל שנקבע; נתגלעו בענין זה חילוקי-דעות, יוכרע הדבר בבדיקה של הכימאי הממשלתי והחלטתו תהא סופית;

"ברנדי" - משקה כוהלי העשוי דרך זיקוק ממיץ-ענבים מותסס;

"יין" - משקה מותסס עשוי ממיץ ענבים טריים;

"שכר-פירות" - משקה מותסס שהופק מפירות שאינם ענבים טריים;

"בירה" - כל משקה מותסס מדגן או משעורים או מחומר עמילני או סוכרי אחר, בתוספת כשות, המיוצר או הנמכר כבירה או כתחליף לבירה והמכיל בבדיקת דוגמה ממנו יותר מ-2% כוהל;

"בירה דלת אלכוהול" - המשקה כאמור בהגדרת "בירה" המכיל מעל 0.5% כוהל ולא יותר מ-2% כוהל;

"בירה ללא אלכוהול" או "בירה נטולת אלכוהול" - משקה כאמור בהגדרת "בירה" המכיל עד 0.5% כוהל;

"ויסקי" - משקה כוהלי שהופק דרך זיקוק מבלייל של גרעיני-דגן שנסתכרו על ידי תססית-לתת;

"ערק" - כהיל עשוי דרך זיקוק מפירות ומזרעי אניס או אניטול, או מכוהל ומזרעי אניס או אניטול, או עשוי דרך ערבוב כוהל עם אניטול, וכשהוא מהול במים בנפח שווה - מראהו סמיך כעין החלב;

"רום" - כהיל שזוקק במישרין, בארץ המגדלת קני-סוכר, ממוצר של קנה-הסוכר הגדל בה;

"כהילים" - כל משקה כוהלי למינהו, לרבות ברנדי וערק, וכל משקה מעורב בכוהל, וכל תערובת, תרכיב או תכשיר העשויים בכוהל, וכן יין ושכר-פירות, שנמצא בהם, לפי בדיקת דוגמה מהם, יותר מ-25% כוהל, למעט כהילים מפוגלים כמשמעותו בפקודת הכהילים המפוגלים;

"משקאות משכרים" - כהילים, ערק, ברנדי, יין, בירה, שכר-פירות ושאר משקאות, מותססים או כוהליים, שנמצא בהם בזמן מן הזמנים, לפי בדיקת דוגמה מהם, יותר מ-2% כוהל; ואולם ההגבלה של 2% כוהל אין כוחה יפה לפטור מן הבלו שלפי פקודה זו כל משקה מותסס או כוהלי שיוצר בחצריו של יצרן שבהם מיוצרים גם משקאות חבי-בלו, אלא אם הותר הדבר על ידי שר האוצר לגבי יצרנים שעסקו בייצור משקאות משכרים לפני יום י"ט בכטלו התשי"ט (1 בדצמבר 1958);

"חצרים" - כל בנין או מקום המשמש לייצורם, להחסנתם או למכירתם של משקאות משכרים ושיש עליו רשמון;

"מזקקה" - לרבות כל חלק ממנה וכל מכשיר שאפשר להשתמש בו לזיקוקם או לייצורם של כהילים;

"מכירה" - לרבות כל העברה שלא דרך מתנה;

"יצרן" מי שמייצר משקאות משכרים;

"סיטונאי" - מי שמוכר לאדם אחר בבת-אחת משקאות משכרים בכמות העולה על תשעה ליטר או על תריסר בקבוקים המקובלים כשל ליטר אחד;

"קמעונאי" - מי שמוכר משקאות משכרים לצרכן בלבד;

"מנהל" - מנהל אגף המכס והבלו, לרבות כל פקיד הממלא את מקומו;
"פקיד" - פקיד אגף המכס והבלו, או פקיד-מחוז שהמנהל הרשהו לשמש פקיד באגף האמור;
"רשימון" - הצהרה, לפי הטופס שנקבע, נתונה מאת יצרן, סיטונאי או קמעונאי, על כוונתו לעסוק בעסק שעליו
הוגש הרשימון ועל החצרים והכלים שהוא מתכוון להשתמש בהם בקשר לעסקו;
"היתר" - היתר שניתן מאת המנהל או מאת הפקיד שהרשהו המנהל כראוי, לרבות תעודה שניתנה מאת יצרן או
סיטונאי בהרשאת המנהל או לפי הוראותיו;
"רשיון" - רשיון שניתן מאת המנהל או מאת פקיד שהרשהו המנהל כראוי.

פרק שני: ייצור משקאות משכרים וטלטולם

2. רשיון ייצור

(א) לא תהא לאדם מזקקה, לא יחזיקנה ולא ישתמש בה, ולא יעסוק בעסקי יצרן, אלא אם יש בידו רשיון לפי פקודה זו בטופס שנקבע ונתן ערובה, בדרך שנקבעה, למילוי התחייבויותיו כראוי.
(ב) מי שאין לו רשיון כאמור הוא -

- (1) מייצר משקאות משכרים, או שיש לו מזקקה, או שהוא מחזיק מזקקה או משתמש בה;
- (2) יש לו כלי או מכשיר העשויים לשמש לייצור משקאות מותססים או שהוא מחזיק אותם או משתמש בהם, ומתוך הנסיבות נראה שהם מוחזקים או משמשים לייצור אסור של משקאות משכרים,

דינו - מאסר שנתיים או קנס 10,000 לירות.

3. אגרת רשיון ובלו

על ייצור משקאות משכרים יוטלו וייגבו -

- (1) האגרות המפורשות בתוספת הראשונה לענין ייצורם של משקאות משכרים;
- (2) הבלו המפורש בתוספת השניה על משקאות משכרים המיוצרים ומוצאים לצריכה בארץ.

4. רשיון מיוחד

(א) המנהל רשאי ליתן רשיון מיוחד בלי תשלום אגרה -

- (1) למוסד דתי - לייצר בכל שנה, בלי תשלום בלו, לצריכת בני-המוסד בלבד, כמות יין שלא תעלה על מאתיים וחמישים ליטר לכל אחד מדרי המוסד; אך רשאי המוסד לספק יין מתוך אותה כמות בלי תשלום גם למוסדות דתיים אחרים לצרכי דת;
- (2) ליצרן רשוי - לייצר בכל שנה, בלי תשלום בלו, לשימוש עצמו ובני-ביתו, כמות יין או שכר-פירות שלא תעלה על מאתיים וחמישים ליטר;
- (3) לכל אדם - להשתמש במזקקה למטרת מחקר או למטרה אחרת שאישרה המנהל.

(ב) בעל רשיון כאמור וכן מנהל של מוסד רשוי כאמור, המייצר יין או שכר-פירות למעלה מן הכמות המותרת, וכן המוציא מרשותו יין או שכר-פירות או המשתמש במזקקה שלא למטרה שלשמה ניתן

הרשיון, דינו - מאסר שנתיים או קנס 10,000 לירות, ונוסף על כך ישלם כפל הבלו שעל כמות המשקאות שנעברה בהם העבירה, ומי שנמצא ברשותו משקאות משכרים כאמור, דינו - מאסר שנה אחת או קנס 3,000 לירות.

5. תנאים למתן רשיון יצרן

(א) המבקש רשיון יצרן יגיש למנהל תעודה בטופס שנקבע, חתומה בידי המפקח הכללי של המשטרה או בשמו ובידי המנהל הכללי של משרד הבריאות או בשמו, האומרת כי המבקש ראוי וכשר לעסוק בעסקי יצרן וכי החצרים שעליהם נדרש הרשיון הם בהתאם להוראות כל חוק בדבר הסדר מלאכות ותעשיות.

(ב) היצרן יספק מקום מתאים לעבודה משרדית בשביל פקידים, ולפי דרישת המנהל - מקום-מגורים מתאים בשבילם.

(ג) לא יינתן רשיון יצרן אלא אם אישר המנהל את המקום לחצרו של היצרן והחצרים נבנו להנחת-דעתו של המנהל, והוא רשאי בכל עת לבטל את האישור שנתן לחצרים אם נמצא שאינם מתאימים.

6. רישום וסימון

(א) כל יצרן חייב להגיש רשימון על החצרים ועל הכלים שהוא מתכוון להשתמש בהם בעסקו, להביא לידי סימונם של הכלים ולהצטייד בחישוקים ובמהדקים, הכל כפי שנקבע, או כפי שאושר על ידי המנהל.

(ב) אין לשנות דבר בחצרים או בכלים אלא באישורו של המנהל.

(ג) לא נתמלאה אחת מהוראות סעיף זה בדבר הגשת רשימון, סימון או שינוי, דינו של היצרן - מאסר שלושה חדשים או קנס 1,000 לירות.

7. איסור הכניסה

(תיקון התשכ"ז)

(א) שום אדם, זולת היצרן והעובדים אצלו והפקיד, לא ייכנס ולא תהא לו גישה לחצרו של יצרן שלא ברשות הפקיד.

(ב) כל דלת מדלתות חצרו של יצרן תהא ננעלת בשני מנעולים; מפתח המנעול האחד יהיה בידי היצרן, ומפתח המנעול האחר בידי הפקיד.

(ג) שר האוצר או מי שהשר הסמיכו לכך, רשאי להורות שחצרו של יצרן יינעלו שלא בדרך האמורה בסעיף-קטן (ב); ניתנה הוראה כאמור, רשאי המנהל לפטור מקיום הוראות סעיף-קטן (א), כולן או מקצתן, ובתנאים שיוורה.

8. ספרים ומאזנים

(תיקון התשכ"ז)

(א) חייב יצרן לנהל בחצרו ספר-מלאי וספר-אספקה ופנקסים לפי טפסים שנקבעו בין בדרך כלל ובין לסוג פלוני של יצרנים בהם ירשום את כמותם של החמרים שהשתמש בהם ואת כל המשקאות המשכרים שייצר והוציא וכל פרט אחר שרישומם נדרש; הספרים יהיו פתוחים בכל עת לעיונו של פקיד ורשאי הפקיד לרשום בהם רשומות או להעתיק מהם נסחים.

(ב) מאזן של מלאי ייערך בכל זמן שהמנהל יחליט עליו, ואם נמצא המלאי יתר או חסר בשיעור העולה על השיעור שנקבע, ישלם היצרן כפל הבלו שעל השיעור היתר או החסר.

(ג) יצרן שלא ניהל את הספרים שנקבעו, או שלא הראה אותם כשנדרש לכך על ידי הפקיד, או שלא רשם בהם רשומה שנקבעה, או שרשם בהם רשומת-רמיה, דינו - מאסר שנה אחת או קנס 3,000 לירות.

9. מאזניים, משקולות, מידות ומונים

(א) יצרן חייב להצטייד במאזניים, במשקולות, במידות במונים שנקבעו, לקיימם ולסייע לשימוש בהם כפי שידרוש הפקיד.

(ב) יצרן שהצטייד במאזניים, במשקולות, במידות או במונים מזויזפים או חסרים או לא-נכונים, או שהשתמש או שהרשה להשתמש בהם, או שיש לו בחצרו אמצאה או תחבולה שבעזרתם אפשר למנוע, להפריע או להטעות פקיד בקביעת הכמות הנכונה והמדוייקת של משקאות משכרים או נפחם של כלים, דינו - מאסר ששה חדשים או קנס 2,000 לירות.

10. חמרים ותהליכים שיש להשתמש בהם

רשאי המנהל לקבוע את החמרים שיש להשתמש בהם בייצור משקאות משכרים ורשאי הוא לאסור את השימוש בכל חומר או עצם העלול להרע לבריאותו של הצרכן או לעניינו של אוצר המדינה; בכפוף לאמור רשאי יצרן ליתן משקאות משכרים בכלים, לפטמם, לזככם או לעשות בהם כל פעולה אחרת שאושרה על ידי המנהל.

11. אין להוציא משקאות אלא בכמות מסויימת

לא יוצאו משקאות משכרים מחצרו של יצרן בכמות פחותה מתשעה ליטר או מתריסר בקבוקים המקובלים כשל ליטר אחד ממין משקה אחד ובזמן אחד.

12. אין לסלק משקאות מחצרו או לחצרו של יצרן אלא בהיתר

(תיקון התשכ"ז)

(א) לא יקובלו משקאות משכרים לחצרו של יצרן ולא יובלו לשם ולא יוצאו משם, אלא אם יש עמם היתר שבו נרשמו הפרטים כפי שהורה המנהל.

(ב) לא יינתן היתר לסילוק משקאות אלא אם שולם הבלו, פרט למקרים האמורים בסעיף 13.

(ג) יצרן שמשקאות משכרים סולקו מחצרו או לחצרו בלא היתר כראוי, דינו - מאסר שנתיים או קנס 10,000 לירות וישלם כפל הבלו על הכמות שסולקה שלא כדין; ומי שנמצאו ברשותו משקאות כאלה, דינו - מאסר שנה אחת או קנס 3,000 לירות.

13. אין מסלקים אלא אחרי מתן ערובה

(א) לפני שמסלקים משקאות משכרים מחצרו של יצרן לשם יצוא, יתן היצואן או סוכנו את הערובה שידרוש המנהל, ובתנאים שנקבעו, כי המשקאות יוצאו; ורשאי המנהל לדרוש מאת היצואן שיראה לו, תוך תקופה מפורשת, תעודה המעידה כי המשקאות שיוצאו הגיעו למקומם כראוי; לא הראה היצואן תעודה כזאת, ישלם כפל הבלו על המשקאות שסולקו.

(ב) כל אימת שמסלקים משקאות משכרים מחצרו של יצרן אחד לחצרו של יצרן אחר לפני ששולם עליהם הבלו, יתן מסלק המשקאות או סוכנו את הערובה שידרוש המנהל ובתנאים שנקבעו; ורשאי המנהל לדרוש שיראה לו, תוך תקופה מפורשת, תעודה המעידה כי כמות המשקאות שסולקו הגיעה למקומה כראוי; לא הראה היצרן תעודה כזאת, או אם נתברר שכמות המשקאות שהגיעה פחותה מן הכמות שסולקה, ישלם היצרן כפל הבלו על המשקאות הללו, או על החסר, הכל לפי הענין.

פרק שלישי: תשלום הבלו ופטור מבלו

14. זמן תשלום הבלו

שומת הבלו תהיה בשעת הייצור כפי שנקבע על פי פקודה זו, וחובה לשלמו לפני שסולקו המשקאות המשכרים מחצרו של היצרן לצריכה בארץ.

15. סמכות לדחות תשלום הבלו

המנהל רשאי, במקרים הנראים לו ובתנאים הנראים לו, להרשות הוצאת משקאות משכרים מחצרו של היצרן לפני תשלום הבלו המשתלם על אותם המשקאות, ולדחות את מועד תשלום הבלו או להרשות את תשלומם לשיעורין, בין בערובה ובין שלא בערובה, ובלבד שסכום הבלו הנדחה לא יעלה לגבי יצרן יחיד על סכום ששר האוצר יקבע בצו והדחיה לא תינתן לתקופה העולה על ששה חדשים מיום הוצאת המשקאות

המשכרים מחצרו של היצרן; סכום שתשלומו נדחה תיווסף עליו ריבית ² בשיעור החוקי המכסימלי שנקבע על פי חוק הריבית, התשי"ז-1957, והוראות כל דין בדבר גביית הבלו יחולו על גביית הריבית כאילו היתה חלק מהבלו, אלא שהמנהל רשאי, מטעמים מיוחדים, להקטין את הריבית עד כדי 6%.

לא שולם הבלו במועד שנועד לתשלומו או במועד הנדחה -

- (1) רשאי המנהל שלא להתיר הוצאת משקאות משכרים מחצרו של היצרן החייב בתשלום הבלו, כל עוד לא שילם את הבלו ותוספת הפיגורים או הריבית במלואם;
- (2) תיוסף תוספת-פיגורים של 20% מסכום הבלו, או ריבית על סכום הבלו לכל תקופת הפיגור בשיעור החוקי המכסימלי שנקבע לפי חוק הריבית, התשי"ז-1957, הכל לפי הסכום הגדול יותר, והוראות כל דין בדבר גביית הבלו יחולו על גביית התוספת או הריבית כאילו היו חלק מהבלו, אלא שהמנהל רשאי, מטעמים מיוחדים, להקטין את תוספת הפיגורים או הריבית.

17. אומדן הבלו כשנתגלתה מזקקה בלי רשיון

נתגלתה מזקקה שיוצרו בה משקאות משכרים ללא רשיון לפי סעיף 2, רשאי המנהל לאמוד, לפי מיטב שפיטתו, את כמות המשקאות המשכרים שאפשר היה לייצר באותה מזקקה, אילו הופעלה במלוא כושר ייצורה ששה חדשים תמימים לפני גילוי הייצור 12 שעות ביום ואילו השתמשו בייצור בכל הכלים שנמצאו בה וייצרו משקאות מן הסוגים שנתגלו במזקקה סימנים לייצורם, בעל המזקקה או - אם הבעל אינו ידוע - כל אדם הנאשם בעבירה לפי סעיף 2(ב) או 46(ג) בקשר לאותה מזקקה - יהיה אחראי לתשלום הבלו כאמור בסעיף 16, על כמות המשקאות שנאמדה על ידי המנהל.

18. אומדן הבלו כשהוצאו משקאות בלי היתר

הוצאו משקאות משכרים בלי היתר לפי סעיף 12 מחצרו של יצרן בעל רשיון לפי סעיף 2, רשאי המנהל לאמוד, לפי מיטב שפיטתו, את כמות המשקאות שאפשר היה לייצר באותם חצרים, אילו הופעלו במלוא כושר ייצורם, ששה חדשים תמימים לפני גילוי הוצאת המשקאות המשכרים, 12 שעות ביום והשתמשו בייצור בכל הכלים שנמצאו בחצרים סימנים לייצורם; היצרן יהא חייב לשלם את הבלו כאמור בסעיף 16, על

כמות המשקאות המשכרים שנאמדה על ידי המנהל, פחות הבלו ששילם על ייצור משקאות משכרים באותם חצרים בתקופת האומדן.

19. רשות לשנות אומדן

המנהל רשאי לערוך אומדן שונה מזה שניתן לפי הסעיפים 17 או 18, אם הוכח, להנחת-דעתו, כי הייצור נמשך תקופה שונה מן הנקוב בסעיפים האמורים, או כי ייצרו משקאות מסוגים שונים או בכמויות שונות מאלה ששימשו יסוד לאומדן המנהל; ערך המנהל אומדן לפי סעיף זה, לא יוכל עוד לערוך אומדן לפי הסעיפים 17 או 18; ערך המנהל אומדן לפי הסעיפים 17 או 18, לא ישתמש בסמכותו לפי סעיף זה כדי להגדיל אומדן שערך כאמור אלא לאחר שנתן ליצרן הזדמנות סבירה להשמיע את טענותיו.

20. ערעור על אומדן בלו

המערער על אומדן המנהל לפי הסעיפים 17, 18 או 19, רשאי, תוך חודש ימים מקבלת הודעת המנהל על האומדן, לערער לפני בית-משפט מחוזי. בית המשפט יהיה רשאי להגדיל את האומדן, ובמקרה שהמערער הוכיח את כמות המשקאות המשכרים שייצר ואת סוגיהם או הוכיח שלא ייצר משקאות משכרים שלא שולם עליהם בלו - להפחית את האומדן.

21. שיעור הבלו באומדן

המנהל רשאי לדרוש תשלום הבלו לפי הסעיפים 20-15 בסכום הגבוה ביותר שניתן לגבותו ביום מן הימים שבין המועד

שנועד לתשלומו או המועד הנדחה, לפי המקרה, לבין יום תשלומו למעשה.

22. האחריות הפלילית שמורה

הוראות הסעיפים 16-21 אינן באות לגרוע מאחריותו הפלילית של אדם, הן לפי פקודה זו והן לפי דין אחר.

23. ויתור על בלו והחזרת בלו

(א) משקאות משכרים שהוטל או ששולם עליהם בלו ונשמדו בדליקה מקרית או מחמת כל אונס אחר, או שנעשו פסולים לצריכה בעודם בחצריו של היצרן, רשאי המנהל לוותר על הבלו שהוטל עליהם, או להחזיר את הבלו ששולם עליהם, אם הוכח - להנחת-דעתו, כי המשקאות נשמדו או נעשו פסולים כאמור.

(ב) הוכח, להנחת-דעתו של המנהל, שמשקאות משכרים הוחזרו לחצריו של היצרן מחמת שניזוקו, רשאי המנהל להחזיר את הבלו ששולם

עליהם בניכוי 10%, או אם הוחזרו ועובדו שנית, רשאי הוא להרשות את שיווקם ללא תשלום בלו נוסף או בתשלום בלו מופחת.

24. פטור מטעם קיום דיני התורה

לא ייגבה בלו על יין אם הוכח, להנחת-דעתו של המנהל, כי נשפך, או הושמד, לפני הוצאתו מחצריו של יצרן, לשם קיום דיני התורה.

25. פטור מיוחד

(א) שר האוצר רשאי, בצו, לפטור מבלו, כולו או מקצתו, משקאות משכרים הנמכרים או המועברים בדרך אחרת למפוטרים בתוספת לחוק המכס, הבלו ומס-הקניה (ביטול פטור מיוחד), התשי"ז-1957.

(ב) שולם בלו על משקאות משכרים שנמכרו לאדם הזכאי לפטור לפי סעיף-קטן (א), רשאי המנהל להחזיר לו את הבלו, כולו או מקצתו, ובתנאים הנראים למנהל, אם נתבקש לכך בכתב תוך ששה חדשים מיום מסירת המשקאות לזכאי לפטור.

(ג) משקה משכר שניתן עליו פטור מבלו או הוחזר בלו ששולם עליו כאמור, לא ימכרו אדם ולא יעבירו בדרך אחרת למי שאינו זכאי לפטור, אלא לאחר שהודיע המנהל על כך ושילם את הבלו המלא על אותו משקה לפי ערכו בשעת מכירתו או העברתו או לפי ערכו בשעת תשלום הבלו, הכל לפי הסכום הגבוה יותר, ובהתאם לשיעור הבלו החל אותה שעה.

פרק רביעי: מכירת משקאות משכרים

26. יצרן רשאי למכור בחצריו בסיטונות

רשיון יצרן מרשה ליצרן למכור, בחצריו הרשויים, משקאות משכרים מתוצרת עצמו, ובלבד שהכמות הנמכרת לא תהא פחותה מן הכמות שמותר למכרה ברשיון סיטונאי.

27. רשיון סיטונאי ורשיון קמעונאי

(א) לא ימכור אדם ולא יציג או יחזיק למכירה כל משקה משכר, ולא יחסין משקאות משכרים המיועדים למכירה, אלא אם כן יש בידו רשיון סיטונאי או קמעונאי, לפי הענין, שניתן לפי פקודה זו, או שהוא רשאי לעשות כן לפי סעיף 26; אולם לא יידרש רשיון כאמור למכירת משקאות משכרים, על ידי מוסד המספק משקאות משכרים לצבא-הגנה לישראל ולכוחות המשטרה אם אושר למטרה זו על ידי שר האוצר.

(ב) רשיון סיטונאי או רשיון קמעונאי יהא שנתי ויהא נוסף על הרשיון שנקבע לפי פקודת מכירת משקאות משכרים, 1935, ולא יינתן

אלא למי שכבר השיג רשיון לפי אותה פקודה; אולם מי שיש לו רשיון-רוקח על חצרים שאין מוכרים בהם משקאות משכרים זולת יינות-מרפא, לא יידרש להשיג על אותם חצרים רשיון לפי אותה פקודה.

28. רשיון קמעונאי ליצרן

מי ששבידו רשיון יצרן, לא יינתן לו רשיון קמעונאי על חצרים המצויים בתוך תחום חמש מאות מטר מן החצרים שבהם הוא רשוי לייצר.

29. רשיון אקראי

מי שבידו רשיון קמעונאי, מותר ליתן לו רשיון אקראי למכור בקמעונות משקאות משכרים בבנין, בסוכה, באוהל או במקום אחר לא יותר מחמישה ימים, אם השיג את ההיתר שנקבע בסעיף 19 לפקודת מכירת משקאות משכרים, 1935.

30. אגרת רשיון

(א) האגרה השנתית בעד רשיון לירות
סיטונאי:

בתחום עיריה 50

במקומות אחרים 25

(ב) האגרה השנתית בעד

רשיון קמעונאי:

בתחום עיריה 5

במקומות אחרים 2.500

31. סמכות לפטור מחובת רשיון

(תיקון התש"ל)

על אף האמור בסעיפים 27 עד 30 רשאי שר האוצר לקבוע בתקנות תנאים למכירת משקאות משכרים בסיטונות או בקמעונות או להעמדתם למכירה ללא רשיון, ואם עשה כן רשאי הוא להורות כי הוראות סעיפים 32 ו-37, כולן או מקצתן, לא יחולו, אם דרך כלל ואם על סוגים מסויימים של סיטונאים או קמעונאים.

32. רישום חצרו של סיטונאי או קמעונאי וסימונם

כל סיטונאי וכל קמעונאי חייבים להגיש רשימון, בדרך שנקבעה, על הבית, מבני-העזר, המרתפים, החדרים ושאר המקומות שנועדו לשמש לעסקם ולהביא לידי סימונם בדרך שאושרה על ידי המנהל; השתמש אדם באחד מאלה להחסנת משקאות משכרים או למכירתם ולא הגיש עליהם רשימון או לא הביא לידי סימונם כאמור, דינו - מאסר שלושה חדשים או קנס 1,000 לירות.

33. מכירה ללא רשיון

(א) המוכר משקאות משכרים או מחזיקם למכירה או מחסין משקאות משכרים המיועדים למכירה ואין בידו רשיון תקף לפי פקודה

ז, דינו - מאסר ששה חדשים או קנס 2,000 לירות. אין הוראה זו באה לגרוע מהוראות סעיף 31.

(ב) המחזיק בכל צורה שהיא משקאות משכרים במקום המשמש למכירת משקאות יראוהו כמחזיקים למכירה, זולת אם הוכיח את ההיפך.

34. הצגת רשיון

מי שבידו רשיון חייב להציגו בכל עת במקום בולט שבחצרו; העובר על סעיף זה, דינו - קנס מאה לירות.

35. היתרים יצורפו למשקאות

(א) שום משקאות משכרים לא יתקבלו ולא יובלו לחצריהם של סיטונאי או של קמעונאי ולא יוצאו מחצרו של סיטונאי אלא אם מצורף אליהם היתר בטופס שנקבע לכמות המשקאות ולמינם, אולם רשאי שר האוצר להרשות תנועת משקאות משכרים כאמור ללא היתר לגבי סוג מסויים של סוחרים או קמעונאים או לגבי סוגים של משקאות משכרים.

(ב) סיטונאי או קמעונאי שמשקאות משכרים נתקבלו לחצרו בלא היתר, וכל סיטונאי שמשקאות משכרים סולקו מחצרו בלא היתר, וכן כל אדם שנמצאו ברשותו משקאות משכרים שנתקבלו או סולקו בלא היתר כאמור, דינו - מאסר ששה חדשים או קנס 2,000 לירות או כפל הבלו על הכמות שנתקבלה או שסולקה או שנמצאה כאמור, או שניים מהם כאחד; אין הוראה זו באה לגרוע מהוראות סעיף-קטן (א).

36. חובה לבטל את ההיתר

כל סיטונאי וכל קמעונאי שקיבל משקאות משכרים חייב מיד לבטל, בדרך שנקבעה, את ההיתר המצורף למשקאות, ולמסור את ההיתר כשהוא מבוטל כאמור לידי הפקיד המבקר את חצרו לראשונה אחרי קבלת המשקאות, ואם לא עשה כן, דינו - מאסר שלושה חדשים או קנס 1,000 לירות.

37. חובה לנהל חשבונות ולשמרם

(א) כל סיטונאי וכל קמעונאי חייב לשמור בחצרו, בדרך שנקבעה, שלוש שנים לפחות, חשבון של המשקאות המשכרים שקיבל, וכל סיטונאי חייב לשמור כאמור גם חשבון של המשקאות המשכרים שמכר; החשבון יהא פתוח בכל עת לעיונו של הפקיד, והרשות בידי הפקיד לרשום בו כל רשומה ולהעתיק ממנו כל נסח.

(ב) סיטונאי שאינו שומר חשבון כאמור או שאינו מראה אותו לעיון, דינו - מאסר שלושה חדשים או קנס 1,000 לירות; ואם לאחר

עיון נמצא, כי מלאי המשקאות המשכרים שבחצרו עודף על הכמות שהיתה צריכה להיות ברשותו לפי החשבון - גם תשלום כפל הבלו על העודף.

38. קנס על שימוש מטעה בשם בירה

(תיקונים: התשי"ט, התשנ"א)

(א) חומר שיש בו 2% כוהל, או פחות מזה, לא יכנהו אדם לצרכי מכירת החומר - בהודעה, במודעה, בתווית, או בכל צורת פרסום אחרת - בשם או במלים שיש בהם כדי לרמז כי החומר הוא בירה או תחליף של בירה, או משהו בדומה לבירה או לאחד ממיניה, ולא ימכור אדם ולא יניח למכור, ולא יחזיק למכירה, כל חומר כאמור שכינהו כך; אלא שהשם "ג'ינג'ר ביר" או "ג'ינג'ר אייל" לא יהא כשלעצמו, נחשב כבא לרמז כאמור.

(א1) על אף האמור בסעיף קטן (א) מותר לכנות בירה דלת אלכוהול בכינוי "בירה דלת אלכוהול" ובירה ללא אלכוהול, בכינוי "בירה ללא אלכוהול" או "בירה נטולת אלכוהול".

(ב) העובר על הוראות סעיף זה, דינו - מאסר ששה חדשים או קנס 2,000 לירות על כל עבירה, ואם נתחייב בדינו יחולטו כל החפצים שבהם או בקשר אליהם נעברה העבירה.

39. השימוש בשם של משקה משכר

- (א) לא יכנה אדם משקה שהוא מוכר או מציג או מחזיק למכירה בשם של אחד המשקאות המשכרים המוגדרים בסעיף 1, אם המשקה המכונה כך אינו מיוצר בהתאם להגדרת אותו שם בסעיף 1, או אם אינו מיוצר בהתאם להוראות שנתן המנהל על פי פקודה זו לגבי ייצור משקה המכונה באותו שם.
- (ב) שר האוצר רשאי לאסור, בצו, כינוי משקה משכר בשם העשוי להטעות לגבי תכולתו ואפילו פורטה תכולת המשקה בצד השם.
- (ג) העובר על הוראה מהוראות סעיף זה, דינו - מאסר שנה או קנס 3,000 לירות.

40. הגבלת מכירת משקאות משכרים לאחר תקופת החסנה

- (א) המנהל רשאי, בצו, לאסור הוצאת משקה משכר פלוני או סוג מסויים ממנו מחציו של יצרן לשם צריכה, אם לא נשתמר כפי שקבע המנהל ולתקופה שקבע; ואם קבע כך, לא ימכור אדם אותו משקה משכר לשם צריכה אלא אם נשתמר כפי שנקבע.
- (ב) העובר על הוראות סעיף זה, דינו - מאסר ששה חדשים או קנס 2,000 לירות.

41. איסור לרכול במשקאות

- כל הרוכל במשקאות משכרים, דינו - מאסר שלושה חדשים או קנס 1,000 לירות.

פרק חמישי: הוראות כלליות

42. תנאים לרשיון

- (א) כל רשיון יהא אישי ומיוחד למחזיק בו, ואין כוחו יפה אלא לחצרים שנזכרו בו.
- (ב) כל רשיון יפקע ביום השלושים ואחד בדצמבר של השנה שבה הוצא, אך ניתן לחדשו לפי שיקול-דעתו של המנהל.
- (ג) רשיון אינו ניתן להעברה אלא באישורו של המנהל.

43. התליית רשיון, צמצומו וביטולו

- (א) רשאי המנהל להתלות, לצמצם או לבטל רשיון שניתן לפי פקודה זו אם שוכנע שיצרן, סיטונאי או קמעונאי עבר על הוראה מהוראות הפקודה; המנהל לא ישתמש בסמכות זו אלא לאחר שניתנה לבעל הרשיון הזדמנות סבירה להשמיע את טענותיו.
- (ב) החלטת המנהל לפי סעיף-קטן (א) ניתנת לערעור לפני בית-משפט שלום תוך חודש ימים מיום שניתנה, אך אין הערעור מעכב את ביצועה.
- (ג) לא הוגש ערעור על החלטה לפי סעיף-קטן (א) או הוגש ובית המשפט אישר את החלטת המנהל, בשינוי או ללא שינוי, יפוג תקפה כעבור שלושה חדשים אם לא הוגשה תובענה פלילית על העבירה אשר שימשה עילה להחלטת המנהל.
- (ד) בית המשפט הדין בתובענה פלילית שהוגשה לפי פקודה זו יהיה מוסמך להחליט על התליית רשיון שניתן לפי הפקודה, צמצומו, ביטולו או קיומו אף אם ניתנה לפני כן החלטה של המנהל או של בית משפט שלום בענין זה.
- (ה) אין מחזירים אגרת-רשיון מחמת שהרשיון הותלה, צומצם, או בוטל.

44. תפיסתם וחילוטם של משקאות, כלים וחמרים שנעברה בהם עבירה

- (א) הורשע אדם לפי פקודה זו, יחולטו המשקאות המשכרים שנמצאו ברשותו וכל כלי וחומר שנמצאו ברשותו ושימשו לייצורם של המשקאות.
- (ב) בית המשפט יחלט משקאות משכרים, חמרים, כלים ומכשירים שנעברה בהם עבירה, אף אם החשוד בעבירה אינו ידוע, או נמלט או נפטר.

(ג) חפץ הצפוי לחילוט על פי פקודה זו, רשאי כל פקיד וכל שוטר לתפסו, ואם תפסו, ישימוהו במשמורת בבית המכס או בתחנת המשטרה

הקרובים ביותר; חולט החפץ מותר למכרו או להשמידו בדרך שנקבעה.

(ד) כל דבר שפקיד או שוטר רשאי לתפסו כאמור בסעיף-קטן (ב), רשאי הוא לחסמו, על ידי סימון, סגירה או בכל דרך אחרת בידי האדם שאצלו נמצא החפץ ובהסכמתו, בין בנטילת ערובה ממנו ובין בלעדיה.

(ה) אדם המפריע בתפיסת חפץ, או המעלים חפץ שנחסם כאמור או הגורם לו נזק, דינו - מאסר שנתיים או קנס 5,000 לירות.

(ו) הרשעתו של אדם וכן פסק-דין של בית המשפט בדבר תשלום כל חלק של עונש-כסף הכרוך במעשה העבירה, יפעלו בפסק-חילוט על החפצים שלגביהם נעברה העבירה.

45. הסמכות לגבות קנסות

כל קנס שהוטל על פי פקודה זו יכול שייגבה בדרך שגובין חוב המגיע על פי פסק-דין במשפט אזרחי.

46. סמכות להיכנס

(תיקון התשי"ט)

(א) רשאי פקיד להיכנס בכל עת לחצרים רשויים וליטול כל מד, מידה, דוגמה או חשבון של משקאות משכרים, או חמרים המשמשים לייצורם, אשר ימצא שם, כדי למנוע או לגלות עבירה על הוראות פקודה זו; אלא שאם ברשיונם של חצרים רשויים של יצרן או של סיטונאי נאמר במפורש, כי חלק מהן ישמש לייצור או למכירתו של יין לצרכי דת, תהא זכות ליטול מד, מידה או דוגמה של משקאות או של חמרים מסורה רק לפקיד שהורשה לכך בכתב מאת המנהל; וכל אדם הנמנע או המסרב, בעצמו או על ידי מי שפועל לפי הוראותיו או בהסכמתו, להכניס פקיד כשהוא ממלא תפקידו כאמור, דינו - מאסר ששה חדשים או קנס 2,000 לירות.

(ב) פקיד או שוטר רשאי להיכנס בכל עת, בלא צו, לכל חצרים או מקום ולערוך בהם חיפוש, אם יש לו יסוד להניח, כי משקאות משכרים, או מזקקה, או כלים או חמרים המשמשים לייצורם של המשקאות, מוחזקים או מצויים בהם שלא כדין, ורשאי הוא לפרוץ ולהיכנס אליהם בכוח ולתפוס כל מזקקה או כלי או משקה או חומר הנמצאים בהם; אך אין להשתמש בזכות הכניסה והתפיסה לגבי בית-מגורים אלא אם ניתן על כך צו-חיפוש מאת שופט-שלום.

(ג) מזקקה, כלי, משקה או חומר שנתפסו לפי סעיף-קטן (ב) יחולטו, ובעלם או האדם שברשותו נמצאו, דינם - מאסר שנתיים או קנס 10,000 לירות, וכל אדם שנמצא באותם חצרים או באותו מקום, דינו - קנס 500 לירות.

(ד) המפריע לפקיד במילוי תפקידו, או המתקיף אותו, דינו - מאסר שנתיים או קנס 5,000 לירות.

47. עונשים על סילוק משקאות שלא כדין

(תיקון התשי"ט)

(א) רשאי פקיד לעצור אדם החשוד בהובלתם או בסילוקם של משקאות משכרים בניגוד לפקודה זו, ואם היו ביניהם משקאות ממין אחד בכמות העולה על תשעה ליטר או על תריסר בקבוקים המקובלים כשל ליטר אחד, רשאי הוא לדרוש מן האדם שיראה לו היתר לסילוקם של אותם המשקאות.

(ב) הראה האדם היתר או תעודה ונמצאו מתאימים בכל למשקאות, רשאי הפקיד לציין בהם את מקומות הבדיקה ושעתה.

(ג) נמצא אדם כשהוא מוביל או מסלק משקאות משכרים ממין אחד בכמות העולה על תשעה ליטר או על תריסר בקבוקים מקובלים כשל ליטר אחד, ולא הראה, לדרישת הפקיד, היתר לסילוקם, דינו - מאסר ששה חדשים או קנס 2,000 לירות,

והמשקאות יחלוטו; ובצו בית-המשפט אפשר לחלט גם כל כלי-הובלה ששימש להובלה או לסילוק.
(ד) רשאי פקיד לעצור כל אדם שנתפס בעבירה על הוראות סעיף זה.

48. אחריותם של מנהלים ופקידים

נעברה עבירה על פקודה זו על ידי חבר בני-אדם, יאשם בה גם כל אדם אשר בשעת ביצוע העבירה היה מנהל פעיל, שותף, מנהל חשבונות או פקיד אחראי של אותו חבר, אם לא הוכיח שהעבירה נעברה שלא בידיעתו או שנקט כל האמצעים הנאותים כדי להבטיח קיום הוראות פקודה זו.

49. המנהל רשאי לכפר עבירה

(א) אדם שעבר על הוראת פקודה זו, או שיש יסוד סביר להניח שעבר עליה, רשאי המנהל לכפר על העבירה על ידי שיקבל מן האדם כופר כסף שלא יעלה על הקנס המכסימלי שנקבע לאותה עבירה בפקודה זו.
(ב) החפצים שלגביהם נעברה העבירה שכופרה ולפי פקודה זו דינם - חילוט, רשאי המנהל לחלטם.

50. פרס על גילוי עבירה

הממשלה רשאית לצוות על תשלום פרס כראות עיניה, בעד גילוי עבירה על פקודה זו, למי שביצע את התפיסה או מסר את הידיעות שהביאו לגילוי העבירה.

51. תקנות

(תיקון התשכ"ז)

הממשלה רשאית להתקין תקנות בכל אחד מן הענינים האלה:

- (1) הטפסים לרשיון ולבקשת רשיון;
- (2) התנאים שבהם מותר ליתן רשיון מיוחד לפי סעיף 4;
- (3) הסדרים להנהלת המקומות שבהם מייצרים משקאות משכרים ולשמירתם הראויה של המשקאות שיוצרו;
- (4) הגדרת התהליכים שיש לראותם כייצור;
- (5) קביעת שעת ייצור לענין שומת הבלו;
- (6) החמרים והתהליכים שישמשו בייצור משקאות משכרים;
- (7) טפסי רשימונים, אופן עריכתם, דרכי רישומם ושמירתם והתנאים שבהם יראו רשימונים כבטלים ומבוטלים;
- (8) סימונם של חצרים ושל כלים;
- (9) המשקלות והמידות והמאזניים וכן המונים לכמות ולחרפות של משקאות משכרים שיצרן חייב להצטייד בהם;
- (10) צורתו של מדכוהל שישמש לבירור מידת חריפותם של כהילים;
- (11) הרשאת השימוש בכל מכשיר או אמצעי לבירור מידת חריפותם של כהילים;
- (12) הטבלאות שישמשו בקשר עם המדכוהל שנקבע לבירור מידת חריפותם הנכונה של כהילים;
- (13) הערובה הנדרשת מיצרן למילוי התחייבויותיו;
- (14) חובת ניהול ספרים, צורתם, הפרטים שיש לרשום בהם והאופן שבו ינהלו אותם, בין בדרך כלל, בין לסוג פלוני של יצרנים, סיטונאים או קמעונים ובין ליצרן או לסיטונאי פלוני;
- (15) סילוק משקאות משכרים והערובה הנדרשת בסילוקם מחצרו של יצרן אחד לחצרו של יצרן אחר, או

- בסילוקם לשם יצוא, והתנאים שבהם מותר לייצא או לסלק בלא תשלום בלו;
- (16) טפסי ההיתרים והתעודות לסילוק משקאות, הפרטים שיש לרשום בהם, דרכי השימוש בהם וביטולם;
- (17) שיעורי ההנחות הניתנות בעד חסר מחמת התאדות שחל במלאי של יצרנים ובעד חסר מחמת טלטולם של משקאות משכרים;
- (18) התנאים שבהם יש להחזיר בלו או לוותר על בלו לפי סעיף 23(א);
- (19) הטיפול בטובין מחולטים;
- (20) אגרה שישלם יצרן בעד עבודה של פקידי מכס ובלו שנעשתה בחצרו מחוץ לשעות שקבע המנהל כשעות-עבודה רגילות;
- (21) אגרה שישלם המקבל, לפי בקשתו, תעודה המעידה על תקופת שימורם או על מקורם של משקאות משכרים או על כל ענין אחר הנוגע לפקודה זו;
- (22) אגרה שישלם יצרן בעד עבודה של פקידי מכס ובלו המצריכה שחרור הפקיד מתפקידיו הרגילים והפקדתו על תפקידים מיוחדים;
- (23) ביצוען של מטרות פקודה זו בדרך כלל.

52. תקנה שלא נקבע לה עונש

(תיקון התשי"ט)

העובר על תקנה שלא נקבע לה עונש בפקודה, דינו - מאסר ששה חדשים או קנס 2,000 לירות.

53. סמכות לשנות אגרות

שר האוצר רשאי, בצו, לשנות את האגרות הקבועות בסעיף 30 ובתוספות לפקודה זו.

54. הפחת דמי רשיון באזורים מסויימים

שר האוצר רשאי, בצו, שיפורסם ברשומות, להפחית לגבי אזורים מסויימים את אגרות הרשיון הקבועות בסעיף 30 ובתוספת הראשונה לפקודה זו.

55. זיהוי משקאות משכרים

(א) שר האוצר רשאי לקבוע סימני-זיהוי למשקאות משכרים בבקבוקים ובכלים אחרים ולהתקין תקנות על דרכי הסימון וזמנו.

(ב) נמסרו לאדם סימנים שקבע שר האוצר לזיהוי משקאות כאמור ונעלמו, והאדם שלו נמסרו הסימנים לא נתן למנהל או לפקיד סיבות סבירות להיעלמם, רשאי המנהל להטיל עליו תשלום בלו לפי אומדן שיקבע בהתאם לתקנות.

(ג) סימן-זיהוי שנקבע על ידי שר האוצר כאמור בסעיף-קטן (א), דינו, לענין סעיף 339 לפקודת החוק הפלילי, 1936, כדין בול המשמש לצרכי הכנסותיה של המדינה.

56. אצילת סמכות המנהל

3 תוספת ראשונה ותוספת שניה

המנהל רשאי לאצול לאחר מסמכויותיו ומתפקידיו לפי פקודה זו, אם בדרך כלל ואם לענין מסויים או לאזור או למקום מסויים, למעט הסמכויות שאצל לו שר האוצר והסמכות לפי סעיף 43(א).

3 תוספת ראשונה ותוספת שניה

פנחס רוזן

שר המשפטים

[1]. דמ"י 4, התשי"ט (15.7.1959), עמ' 74 (141); הפקודה המקורית פורסמה חא"י, כרך ג', פרק ע"א, ותוקנה: ע"ר, תוס' 1, 1937, מס' 660, 690 ו-711; 1941, מס' 1082; 1943, מס' 1250; 1946, מס' 1485; ע"ר 40, תוס' א', התש"ט, עמ' 40; ס"ח התשי"ט, מס' 271 ו-289, עמ' 56, 192;

הנוסח החדש תוקן: ס"ח 505, התשכ"ז (7.8.1967), עמ' 104; ס"ח 578, התשל"ל (24.12.1969), עמ' 8.

תיקון: ס"ח 1350, התשנ"א (26.3.1991), עמ' 119.

[2]. שיעור הריבית הוא 24% לשנה. ראה צו הריבית (שינוי שיעורים), התשל"ו-1976.

[3]. התוספות הוחלפו על ידי צוים של שר האוצר.

//